

BOEKBESPREKINGEN

De Cursus Kindertandheelkunde, georganiseerd door de Stichting Wetenschappelijk Tandheelkundige Arbeid, samengesteld door D. F. VELDKAMP.

Uitgave: Dental Depôt A. M. Disselkoen, Amsterdam. 254 blz. Prijs f 23,50.

Dit boek, dat wij in een vorige aflevering reeds als een belangrijke uitgave mochten aankondigen, ligt thans in zijn definitieve vorm voor ons. Nadere kennisneming van de inhoud bevestigt volkomen de eerste indrukken.

Dat een verzamelwerk als dit in een behoefte voorziet, behoeft ternauwernood betoog. Het is echter evenzeer duidelijk, dat de gebieden, die tezamen de theorie en de practijk der kindertandheelkunde uitmaken, zó uitgestrekt en gevarieerd zijn, dat de samenstelling ervan nooit door één enkele auteur zou kunnen worden ondernomen, ook al ware hij nóg zo veelzijdig georiënteerd. Een dergelijk boek kan slechts geboren worden uit de samenwerking van een groot aantal deskundigen op de uiteenlopende terreinen van wetenschap die met de paedodontie verband houden.

Een zodanige samenwerking nu was reeds het natuurlijke gevolg van de in 1952 door de Stichting W.T.A. georganiseerde cursus Kindertandheelkunde. Dat het bestuur hiervan op zo gelukkige wijze wist gebruik te maken, dat de gehele cursus in boekvorm kon worden uitgegeven, getuigt van een lofwaardig initiatief, dat de dank van de beroepsgenoten verdient. Immers het stelt hen in staat, hun kennis van de paedodontie op geheel bijzondere wijze uit te breiden en te verdiepen.

In een veertiental hoofdstukken worden achtereenvolgens behandeld: Embryologie van de mondholte, spleetvorming in het aangezicht, ontwikkeling van het gebit, minerale stofwisseling van de tandkiem, doorbraak van gebitselementen, tandwisseling en schedelgroei (Prof. Dr. J. D a n k m e y e r); de ontwikkeling van het aangezicht (J. A. C. D u y z i n g s); stofwisseling van calcium en phosphor, rachitis, invloed van de voeding op tandcaries, ziekten van de mondholte en andere voor de tandarts belangrijke afwijkingen (Prof. Dr. E. G o r t e r); Tandcaries en cariesprophylaxe (H. v. H a r t i n g s v e l t); voeding van de zwangere vrouw in verband met de ontwikkeling van het kind (Dr. L. A. J o o s e); algemene hormonologie (Dr. F. A. P a e s i); metabolische en endocrinologische invloeden op bot- en tandvorming (Prof. Dr. A. Q u e r i d o); de bacterieflora van mondholte en cariesholte (Prof. Dr. J. V e r l i n d e); sosiodontische en prothodontische behandeling van het kindergebitt (Prof. J. G. d e B o e r); mogelijkheden van vroegtijdige behandeling in de orthodontie, de instelling van de eerste blijvende molaren en de relatie van de melkchoektanden (Prof. K. G. B i j l s t r a); het psychologisch aspect van de kinderbehandeling (Dr. L. N. J. K a m p); de prothetische behandeling van het gespleten verhemelte (J. M u r c k J a n s e n); chirurgische therapie in de kindertandheelkunde (Prof. J. W. A. T j e b b e s); sociale aspecten der kindertandheelkunde, organisatie van de uitvoering der schootandverzorging (J. S t o r k).

De summier opsomming van deze onderwerpen en van de namen dergenen, die de stof behandelden, maakt iedere verdere aanbeveling overbodig. Moge dit werk de professionele belangstelling deelachtig worden, die het verdient. J. B. V i s s e r

Dr. Dr. Dr. H. CH. GREVE und Dr. med. E. G. HONSIG. *Diagnostisch-therapeutisches Taschenbuch für Zahnärzte*. 12e, völlig neu bearbeitete Auflage. Uitg. Joh. Ambr. Barth, München, 134 blz., 9 DM.

Aan dit in de loop van talrijke jaren bijkans classiek geworden standaardwerkje nog een uitvoerige bespreking te wijden, achten wij vrijwel overbodig. Zijn qualiteiten zijn te bekend dan dat wij er nog veel van behoeven te zeggen.

De oorspronkelijke schrijver, Greve, heeft de leeftijd der sterken reeds achter zich: terecht heeft hij zich dan ook de medewerking ener jongere generatie verzekerd.

Zijn stof heeft hij in een clinisch en een pharmacologisch gedeelte gesplitst. Dit biedt enerzijds het voordeel, dat degene, die naar dit boek grijpt, bovendien de gelegenheid vindt, zich in het kort te oriënteren op het ziektebeeld, dat zijn belangstelling heeft. De therapie ervan is natuurlijk goeddeels op de receptuur ingesteld.

In het uiteraard veel beknoptere pharmacologische deel wordt op voortreffelijke wijze onze kennis van pharmacologie cum adnexis opgefrist. Natuurlijk dient men er rekening mede te houden, dat een en ander in eerste instantie op Duitse verhoudingen is afgestemd — niettemin kan de practicus aanschaffing van dit handige „Nachschlagewerk” zonder enig voorbehoud worden aanbevolen.

T h. E. d e J o n g e

Przegląd Antropologiczny. (Revue anthropologique polonaise), uitgegeven onder leiding van Prof. Dr. J a n M y d l a r s k i, Poznan, 1953, 486 pagina's.

Het schrijven van een boekbespreking is niet altijd even eenvoudig. De recensent, die zich zijn taak bewust is, spreekt slechts node een afkeurend oordeel uit.

Des te groter dan ook is het genoegen, het werk te kunnen aankondigen, dat onder de leiding van Prof. M y d l a r s k i tot stand kwam en waaraan tal van medewerkers hun beste krachten gaven!

Wat voor ons in het bijzonder de waarde van het geheel nog verhoogt, is, dat van de oorspronkelijke Poolse bijdragen een véél uitvoeriger samenvatting in de Franse en Engelse taal gegeven wordt dan wij hier in het Westen gewend zijn. Blijkens de door hen geraadpleegde literatuur zijn de schrijvers trouwens ook overigens geenszins zo eenzijdig georiënteerd als de meeste — soms zelfs de meest bekende! — auteurs in Amerika, Frankrijk, Engeland en Duitsland. Voor de Poolse wetenschapsbeoefenaren blijkt geen ijzeren gordijn te bestaan!

Hoe belangwekkend ook de overige bijdragen mogen zijn, uiteraard ging onze belangstelling wel in het bijzonder uit naar een odontologische studie van Dr. M a r i a n G o n d z i k. In een uitnemend gedocumenteerd artikel bespreekt deze schrijfster een aantal bijzondere vormvariëteiten, waarvan wij met name een dens in dente van een derde bovenmolaris vermelden, omdat zij de gewone verklaringsmodus — invaginatie — voor dit geval afwijst. Zij is de mening toegedaan, dat hier een paramolaris binnen het bereik van de derde molaris tot ontwikkeling gekomen is, er als het ware ingegroeid is.

Haar casus zijn bovendien bijzonder fraai gereproduceerd en van Latijnse onderschriften voorzien. Haar literatuurstudie slaat Holland niet over!

Wanneer wij dan tenslotte nog bedenken, hoe mateloos het Poolse volk door oorlog en terreur geteisterd is, dan worden wij met diep respect vervuld voor wat thans al weer op wetenschappelijk terrein volbracht wordt!

T h. E. de Jonge

Prof. Dr. K. HÄUPL, Prof. Dr. B. W. SNEYER, Prof. Dr. K. SCHUCHARDT. *Die Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde*. Ein Handbuch für die Zahnärztliche Praxis. Lieferung I. Urban und Schwarzenberg. München-Berlin. 1953.

De eerste aflevering van dit grote standaardwerk, dat reeds in het Julinumnummer werd aangekondigd, bevat enige hoofdstukken uit deel V, waarin de Orthodontie en de Materiaalkunde een plaats zullen vinden. De vraagstukken, die hier behandeld worden, omvatten allereerst de normale en abnormale verhoudingen die voor kunnen komen in het kauwsysteem, samengevat onder de benamingen: eugnathie en de dysgnathie. Vervolgens wordt het ontstaan van het melkgebit en het blijvend gebit besproken, waarbij tevens aandacht wordt geschonken aan de ontwikkeling der parodontale weefsels en het kaakgewricht. Beide hoofdstukken zijn van de hand van H ä u p l, Düsseldorf.

R. B a y, Bazel, behandelt de aetiologie en genese der dysnathieën. Hij maakt hierbij onderscheid tussen de interne ontstaans-oorzaken o.m. erfelijkheid; vervolgens de storingen in de ontwikkeling van het gebit, waarbij de doorbraak aan de orde komt; dan de externe ontstaans-oorzaken, waaronder slechte gewoonten, neusobstructie enz.; tenslotte volgt een algemene indeling der dysnathieën.

Het laatste hoofdstuk uit deze aflevering is van de hand van H. W u n d e r e r, Düsseldorf en behandelt het onderzoek der kaken bij dysgnathieën. Anamnese, klinisch en röntgenologisch onderzoek en vooral de analyse aan de hand van het gipsmodel; al deze onderdelen worden op overzichtelijke wijze besproken.

De kennismaking met deze aflevering wekt ruime verwachtingen. Vooral de practicus zal hierin een rijke informatie op overzichtelijke wijze kunnen vinden, zonder dat hij direct belast wordt met klinisch niet onmiddellijk belangrijke beschouwingen. Hiervoor wordt steeds naar de bekende specialistische handboeken verwezen.

De royale uitvoering, en de illustratief en typografisch uitmuntende verzorging verdient alle lof. Tot 31 December van dit jaar staat intekening open op dit werk, dat in maandelijks aflevering zal verschijnen. Hierdoor kan men zich ongeveer 10% der aanschaffingskosten besparen.

L. J. A. van Schijndel